

Sivistyslautakunnan otto-oikeuden rajaaminen

Sivltk 20.08.2025 § 71
226/00.00.01/2022

Kuntalain 410/2015 92 §:n mukaan

"Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännössä voidaan määrätä, että 1 momentissa tarkoitettu oikeus koskee vastaavasti lautakuntia, niiden puheenjohtajia tai hallintosäännössä määrättyä kunnan viranhaltijaa asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai 1 momentissa tarkoitettu hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Hallintosäännössä voidaan määrätä, että liikelaitoksen johtokunta, sen puheenjohtaja tai kunnan viranhaltija voivat ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranomaisen toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Tällöin asiaa ei voida ottaa sen lautakunnan käsiteltäväksi, jonka alainen liikelaitoksen johtokunta on. Jos asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan että kunnanhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kunnanhallituksessa.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat."

Kunnanhallituksella ei ole otto-oikeutta lautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta tekemään päätökseen. (Kuntaliiton verkkosivut, 12.8.2025)

Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee alemman viranomaisen käsittelemän asian siirtymistä kokonaisuudessaan otto-oikeutta käyttävän toimielimen käsiteltäväksi. Alemman viranomaisen tekemät ratkaisut eivät sido otto-oikeutta käyttävää toimielintä. (Kuntaliiton verkkosivut, 12.8.2025)

Otto-oikeutta käyttävällä toimielimellä on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut. Toimielin on velvollinen tekemään päätöksen asiassa. Käsiteltäväksi otetussa asiassa voidaan

- tehdä uusi päätös
- pysyttää, kumota tai muuttaa aiemmin tehty päätös, taikka
- palauttaa asia päätöksen tehneen viranomaisen käsiteltäväksi

(Kuntaliiton verkkosivut, 12.8.2025)

Oikeuskirjallisuudessa on tulkittu, että kuntien hallintosäännöissä voidaan

määrätä, ettei tietyntyyppisistä, esimerkiksi rutiiniluonteisista henkilöstöhallinnon päätöksistä tarvitse ilmoittaa otto-oikeuden päätöksiin omaaville tahoille. Otto-oikeuden käyttämisestä katsotaan olevan perusteltua määrätä tarkemmin kunnan hallintosäännössä, jossa voidaan määrätä myös muun muassa velvollisuudesta toimittaa tieto päätöksestä viranomaiselle, jolla otto-oikeus on. (Harjula & Prättälä 2015, s. 639.)

Pöytyän kunnan hallintosäännön 57 §:n mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kunnanjohtaja. Hallintosäännön 58 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

Hallintosäännön 59 §:n mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen ja kunnanhallituksen jaoston on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei sekä käytä otto-oikeuttaan. Edelleen lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, lasketaan määräaika pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti kunnanhallituksen ja lautakunnan puheenjohtajalle ja esittelijälle. Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi. Otto-oikeutta on käytettävä kuntalaissa säädetyn oikaisuvaatimusajan kuluessa.

Pöytyän kunnanhallitus on 11.8.2025 § 171 päättänyt, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia alaistensa viranomaisten tekemiä henkilöstöpäätöksiä:

- enintään 6 kuukauden pituisen virka- ja työvapaan myöntäminen,
- henkilövalinnat enintään 6 kuukautta kestäviin palvelussuhteisiin,
- palvelussuhteisen lomauttaminen enintään kolmen kuukauden ajaksi,
- ehdollisen virkavaalin vahvistaminen,
- henkilöstöasiat, jotka koskevat: vuosiloman myöntämistä, sellaisen virkavapauden tai työloman myöntämistä, jonka saamiseen viranhaltijalla tai työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus, virkamatkamääräyksen antamista, henkilöstön määräämistä suostumuksellaan tarvittavaan lisä-, yli- ja lauantaiyöhön sekä varallaoloon.

Sivistyslautakunnan otto-oikeuden käytön rajaamisessa on perusteltua noudattaa vastaavia käytäntöjä.

Valmistelija

sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia alaistensa viranomaisten tekemiä henkilöstöpäätöksiä:

- enintään 6 kuukauden pituisen virka- ja työvapaan myöntäminen,
- henkilövalinnat enintään 6 kuukautta kestäviin palvelussuhteisiin,
- palvelussuhteisen lomauttaminen enintään kolmen kuukauden ajaksi,
- ehdollisen virkavaalin vahvistaminen,
- henkilöstöasiat, jotka koskevat: vuosiloman myöntämistä, sellaisen virkavapauden tai työloman myöntämistä, jonka saamiseen viranhaltijalla tai työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla

ehdoton oikeus, virkamatkamääräyksen antamista, henkilöstön määräämistä suostumuksellaan tarvittavaan lisä-, yli- ja lauantaityöhön sekä varallaoloon.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.